

1899-04-20

AFSENDER

Ellen Sawyer

MODTAGER

Laura Warberg

FAKTA

Dokumenttype:

Brev

Sprog:

Da

Dateringsbegrundelse:

Datoen er skrevet øverst s. 1

Generel kommentar:

Ellen og Harris Eastman Sawyer blev gift 12. feb. 1899 i Boston. 1899-1902 boede de i samme hus som Harris' forældre, søstre og en bedstemor.

Harris' mors og bedstemoderens navne kendes ikke.

Den amerikanske frihedskrig (også kendt som den amerikanske uafhængighedskrig) blev udkæmpet fra 1775 til 1783 (Lex.dk)

Manilla, Harris Sawyers læge og Frk. Svensen kendes ikke.

Afsendersted:

Boston, USA, Dorchester

Afsenderinfo (lakstempel, adresse m.m.):

Bynavnet er skrevet øverst s. 1

Omtalte personer:

Frederik Brandstrup

Clarence Sawyer

Harris Sawyer

Helen Sawyer

Joseph Sawyer, Harris' far

Andreas Warberg

Arkivplacering:

Kerteminde Egns- og Byhistoriske Arkiv, BB1524

Trykt udgave:

Nej

Proveniens:

Testamentarisk gave til Østfyns

Museer fra Laura Warberg Petersen

DOKUMENTINDHOLD

Ellen Sawyers hverdage begynder kl. seks, hvor hun og Harris Sawyer spiller spil, hvorefter hun laver solid morgenmad til ham, han læser aviser, og de snakker. Når han er taget afsted, laver hun husligt arbejde. Harris' familie roder og har ikke ordenssans. Derefter går hun tur, spiller klaver mm., og hun laver aftensmad. Harris' mor har gift og hjælper ikke til i huset. Når Ellen fortæller, hvor lang tid man bruger på madlavning i Danmark, bliver Sawyer-familien meget forbavsede.

Harris' mor vil gerne sy for Ellen.

Ellen og Harris besøger sjældent nogen om aftenen, for han har brug for meget søvn. Onsdag aften kommer der dog gæster.

Harris har købt møbler og har nu ingen penge. Han skal til Chicago i forretningsøjemed, og Ellen vil gerne med for at besøge Onkel Frederik (Brandstrup).

Harris og Ellen har været i en stor butik for at købe tøj til hende. Han har god smag.

Ellen skriver med en pen, som indeholder blæk, så man ikke behøver at dyppe.

Harris og Ellen har sejlet til en ø, hvor de store oceandampere lægger til. Derefter gik de ind i det jødiske og det italienske kvarter.

TRANSSKRIFTION

Dorchester April 20 – 99

Kære Mor!

Tak for dit sidste Brev. Det var som alle de andre dejlig langt og indgående. – Jeg vilde ønske at jeg havde arvet din Skarphed til at skrive Breve, men det har jeg desværre ikke. – Et sådant Brev som mit sidste, er et stort Foretagende for mig. – Jeg var ked af at jeg glemte at sende en speciel Hilsen til min Veninde Manilla, - når du får dette Brev er hun velsagtens rejst Hvis ikke må du da endelig hilse hende og sige hende Farvel.

De fleste af Spørgsmålene i dine Breve er nu besvarede, jeg mangler endnu kun en Beskrivelse af hvordan en almindelig Dag går. – Dagen begynder i det seneste Klk 6, - ofte før – med et Slag "Mølle" el Gr. Bang. Harris er tosset efter at spille og hvor søvngig jeg end er og bliver regelmæssig slået til hans store Fryd. Når jeg kommer ned, giver jeg ham hans Morgenfoder, som er mangfoldigt og meget solidt: Hvedegrød, stegt Flæsk, Boef. Så spiser vi (de andre ere i Reglen færdige og gået hver til sit) og læser Morgenaviserne. Aviserne spiller en meget stor Rolle for East., - han læser dem i milevis. Så snakker vi i Reglen til han tager til Byen Klk 9,

hvorpå jeg er huslig til 12-1 – fejer, tørrer af og gør i Orden, - de ere allesammen slemme til at smide omkring med alting så jeg går hver Dag en Omgang og rydder op. – Deres Ordenssans er i en underlig Tilstand, vidt forskellig fra min: de overvejer længe, hvordan en Bog skal ligge på et Bord og hvordan en Stol skal stå men de smider samtidig alle mulige Dele i Spisestuen, Brevskabet Klaver o.s.v. og har et syndigt Rod i alle Skuffer og Gemmer el. ret. havde for nu holder jeg stræng Orden i Dækketøj- og Lagenskuffer, Sølv-tøjsskuffer o.s.v. Vort nye Sølv-tøj bruger vi kun til fremmede så længe vi bor sammen med Familjen. –

Jeg kom nok bort fra "Dagen". Så klæder jeg mig på og øver mig, skriver Breve, går Tur o.s.v. til E. kommer c. Klk 5-6. Så hjælper jeg som Regel med Aftensmaden, - d.v.s. hvis de andre skal have noget han ikke kan lide, laver jeg hvad han vil have. Han er altid fuldkommen tilfreds med den Mad jeg laver til ham og han er henrykt over at han nu kan få hvad han vil have. Svigermor er jo så svag og har sådan en Gigt i sin Arm at han ikke har nænnet at bebyrde hende med noget, - de tager det så let med Maden her, at hun finder, at alt hvad der er ud over at varme en Dåse Tomater, koge Kartofler el. stege Kød, - er anstrengende Arbejde. Det tager i Reglen 1/2 Time at preparere Aftensmaden, - Hovedmåltidet. Når jeg fortæller om vore Retter, om [ulæseligt ord] f. Eks. er de ved at gå til af Forbavselse. Jeg stryger for det meste hele Vadsken på to Dage, - 2 Timer hver Dag, - og når jeg undertiden ender det på en Gang, er jeg en Helt. - Svigermoder er bestandig ulykkelig og angergiven over at hun har Gigt, så hun ikke kan ende alt, og siger ofte, at det er for strængt for mig og "hvad de mon vilde sige hjemme på Erikshaab" – for 3-4 Timers Huslighed!! Til Gengæld går hun stadig på Jagt efter noget at sy for mig og er nu i Færd med at lægge nogle af mine Kjoler ned. Flere af dem ere nu mærkelig nok for korte. ----- Efter Aftensmad sidder E. og jeg her i hans Stue, læser el. spiller Mølle el. Klaver el. går en Tur, hvis det er godt Vejr. Det er på den Tid af Døgnet at vi burde besøge Folk men vi gider så godt som aldrig, og E. har ikke godt af det – han er søvrig Klk 9 og Dr. har sagt at han skal sove 10 Timer, så jeg opmuntrer ikke til Besøg. – Vore "at homes" er nu i fuld Gang: hver Onsdag Aften kommer her Folk c. Klk 8, sidder og snakker et Par Timers Tid, får Lemonade og går hvilket sidste er det behageligste ved hele Forestillingen. Vi har i denne Tid en fattig Periode, hvilket kommer os meget ubelejligt. Est. brugte næsten alle sine Aprilpenge i Begyndelsen af Måneden til de Møbler, jeg skrev om sidst, saa han har ikke andet end Husholdningspengene tilbage. Det kommer på tværs fordi han efter al Rimelighed skal til Chicago; næste Uge i Forretninger (Bacilleforetagende) og det vilde være knusende Sjøv om jeg kunde komme med. Det vilde ikke

alene være en stor Fornøjelse at se Onkel Frederik og Chicago, - men også for H.s Skyld var det godt om jeg kunde være med – han egner sig ikke til at fare ud på egen Hånd. –

I forrige Uge vare vi ude at købe en ny Sommertrøje og det kunde ikke undgås – en Sommerhat, [Tegning] Trøjen er nydelig, - lys kort, og af Farve omtrent som min Bendixkjole, - Hatten er ikke så slem en ["en" overstreget] som man skulde tro eftersom der er kunstige Blomster på den. Harris gik med mig og valgte begge Dele. Det var et kosteligt Syn at se ham gå rundt i de store Forretninger og bese Varene og høre på Damernes Suk med en Alvor og Interesse, men han var ikke tilfreds med noget af det, de kom med. Tilsidst gik han ind mellem Trøjerne på egen Hånd og kom lidt frem med faktisk den eneste, der passede mig. Det samme med Hatten. Han var meget stolt, og nu passer han omhyggeligt på, at "vores Trøje" hænger glat og ikke bliver støvet. – Han har virkelig en udmærket Smag og han skal nu træde i Frk. Svensens Sted og vælger alt det Tøj, jeg herefter skal have.

Dette er skrevet med en Penneskaft, som indeholder Blæk så man aldrig behøver at "dyppe". H. går altid med det i Lommen, så han kan skrive Forretningsbreve i Toget og hvor han vil.

I Onsdags var det en stor Helligdag her – en Mindedag om den amerikanske Frihedskrig. – Det var et strålende Vejr og H. og jeg begav os ud Klk 8 for at se os om. Vi tog med Toget ind til Byen gik ned til Havnen og i en Færge som satte os over til en Ø, hvor nogle af de store Oceandampere lægge til. Eastman er gal efter Skibe, - han kender hvert Skib i Havnen ved Navn og ved hvilken Linje de hører til o.s.v. Jeg tænkte på Dedemand da vi beså alle de store Skibe, - det vilde have ["have" indsat over linien] været noget for ham, at være med der.

Så vovede vi os ind i et af de værste Kvarterer i Boston, - Jødekwarteret og det italienske med snavsede skæve Gader og sorte, beskidte Unger. Vi beså der en af de ældste Kirker i Boston hvor der er nogle Minder fra Frihedskrigen. – Så tog vi med et andet Tog uden for Boston og spadserede rundt der. Det var næsten på Landet meget smukt – der var en Aa som lignede vores hjemme så meget, at jeg var helt begejstret. – Vi benyttede 3 Sporvogne for at komme hjem, - og befandt os, som om vi havde været ude at rejse.

Eastman kommer pludselig og siger at han må afsted om 5 Min. og han skal have Brevet med til Byen så jeg må stanse nu. – Jeg ved heller ikke mere denne Gang. – Undskyld Jadskeskriften, - jeg kan ikke skrive idag. Hilsen til alle fra Elle

[Skrevet langs venstre kant s. 1:]

**KILDER TIL
DANSK
KUNSTHISTORIE**

NY CARLSBERGFONDET

Jeg har set en Del Fejl, men har ikke Tid at rette.
Frim. til Dede.

Forchester April 28-99

Jeg Kære Mor!

Jeg tænker vel en del på dig, men kan ikke skrive til dig. —

Tak for dit sidste Brev! Det var som alle de andre dejlig læst og indgående. — Jeg vilde ønske at jeg havde arvet din Skraphes til at skrive Brev, men det har jeg desværre ikke. — Et sådant Brev som mit sidste, er et stort Fortagende for mig. — Jeg var borte af at jeg glemte at sende en speciel Tilsendelse til min Veninde i Manila, — når du får dette Brev er hun vel sagtens rejst. Hvis ikke må du da endelig hvide hende og sige hende Farvel.

De fleste af Spørgsmaalene i dine Breve er nu besvarede, jeg mangler endnu kun en Beskrivelse af hvordan en almindelig Dag går. — Dagen begynder i det seneste Bekk 6, — ofte før — med

et Skag "Mulle" d. G. Bang. ^{BB1524} Carrio
er tossek efter at spille og hvor
sporing sig end er og bliver regelmæ-
sig daek, det kan store Fryd.
Når sig kommer net, giver sig kan
kan Morgenføten, som er mange
foldigh og meget solidt: Børste
god, stegt Flask Boef. På spise-
vi (de andre er i Reglen færdig
og gæk hver til sit) og læse
Morgenaviserne. Aviserne spilles
en stor Rolle for East, - kan læse
dem i milevis. På snakke vi
i Reglen til han tager til Byen
Nok 9, hvorpå sig er huslig til.
12-1 - fejre, bærer af og gør i
Oden, - de er allesammen stem-
me til at vinde omkring med
alting så sig går hver dag en
Afgang og ryder op. - Dees
Odenssans er i en underlig
Tilstand, vist forskellig fra
min: de overvejer længe, hvordan
en Sag skal ligge på et Bord
og hvordan en skal skal stå

KILDER TIL
DANSK
KUNSTHISTORIE

NY CARLSBERGFONDET

men de vinder samtlig alle nye
lige dele i Pissereen, Brevskabe
Klæder o. s. v. og har et uendeligt
Råd i alle Skuffer og Gemmer
og ved. havde for mig holdet
strang Oragen, Bekkedaj og Læge
Skuffer, Solbriller, Skuffer o. s. v.
Dok nye Pels og Klæder vi kom
til Fremmede så længe vi bor
sammen med Familien. —
— Jeg kom nok bort fra Klæder
— Så Klæder og mig på og over
mig skinner Brev, går i o. s. v.
del C. kommer c. Del 5-6. Så
hjælper jeg en legel med Aften
maden, o. s. v. hvis de andre skal
have noget kan ikke kan lide
Laver og hvad kan vil have.
Kan vi altid fuldkommen til
freds med den mad jeg laver
til ham og han er henrykt
over at han nu kan få hvad
han vil have. Sigerenoden er
10 så snart og har sådan o.

Lige i en Arm, at han ikke kan
vandt at begynde kunde med
noget, — de tager det og det med
Naden her, at han finder, at
hvad der er ud over at varme
en lille Tomater, høje Kartoffler
og klage Kød, er anvendelse af
bejdet. Det tager i Bøden 1/2 Time
at preparere, Altkuusmaden — Lovet
smaltæk. Har og fortæller om
vores Kælder, om Taree f. Eks. etc.
de ved at gå til af Forbrønde.
— Jeg stryger for det meste hele
Vadskem på to dage, — I Tingen
hver dag, og når jeg underholder
med det på en Gang, er jeg
en Kelt. — Sigerenoden er de
standig uheldig og angeregne
over at han har sigt, så
han ikke kan endo alt, og
siger ofte, at det er for streng
for mig og hvad man de vilde
sige kunne på Livskøb — for

3-4 Timers Kustlighed!! Til Gen-
gæld går hun stadig på Jagt
efter uagel at sy for mig, og er
nu i Færd med at lægge uagler
af mine Kjøler ned. Flere af
dem er mærkelig nok for kal-
— Efter Aftensmaal sidder
C. og jeg her i hans Stue, læser
el. spiller Nupeli el. Klaver el.
går en Tur, hvis det er godt
Vejr. Det er på den Tid af
Aften at vi kunde besøge Fock
men vi gider så godt som
aldrig, og C. har ikke godt af
det, — han er søvrig Næst og
du har sagt at han skal sove
10 Timer, så jeg opmuntres
ikke til Besøg. — Vore at komme
er nu i fuld Gang: hver Onsdag
Aften kommer her Fock, og
Dok 8, sidder og snakker et Par
Timers Tid, får Lemnate og
går hvilket sidste er det behagel-
ste ved hele Forestillingen.

Vi har i denne Tid en fattig
Periode, hvilket kommer os meget
ubelejligt. East brugte næsten
alle sine Bepildringer i Begyndelsen
af Månedens til de Hæbler, og
skes om sidst, så han har ikke
næst end Husholdningspenge
tilbage. Det kommer på tværs
fordi han efter al Rimelighed
skal til Chicago næste Uge i
Forretninger (Bacilleforetagelse)
og det vilde være kunsende for
om jeg kunde komme med. Det
vilde ikke alene være en stor
Fornøjelse at se Onkel Frederik
af Chicago, - men også for H.C.'s
Skyld var det godt om jeg
kunde være med - han egner sig
ikke til at fare ud på egen
Hånd. -

I forrige Uge vare vi ude og købe
en nye Sammentage og - det
kunde ikke undgås - en Sammentage
hals . Krojen er nydelig, by
kort, og af farve antent som

min Bændtøj kjole, - halven er ikke
så slemt som man kunde tro
efterom der er kængstige Blænder
på dem. Caris gik med mig og
valgte begge dele. Det var et blåt
hvidt lyn al se ham så smukt i
de store Toucheur og bese Tavere
og hore på Jammers hush med en
sløv og kulerose, men han var
ikke tilfreds med noget af det, de
kom med. Til sidst gik han ind
medlem Tøjernes på egen hånd og
kom lidt frem med fæktid det
evnede der passede mig. Det var
me med halten. Han var meget
stolt af sin farve han udlygget
på at "vores Tøjs" hører sig af det
blive stuet. - Han kan overbetge
udmærket smag og han skal nu
trøste i F. B. Sorensens stid og vælge
alt det Tøj, og hængte skal have
et Remuskraft, som indskrævet Blak
så man aldrig behøver at "dyppe".
H. får altid med det i Linnens

så han kan skive Toucheur
i Tøch og hvor han vil.
i Tøch og hvor han vil.
og her, en Prinsdag om det
amerikanske Fiskeri, det var
et stålende Vise af H. og af det
og ud til 8 for at se os om.
Vi tog med toget ind til Byen
gik med til Havnen og i en Tøge
som satte os over til en f. hvor
mogle af de store Oceanlandene
lagge til. Kachuan er gal efter
Skibe, - han berder hvert Skib i
Havnen ved havn og ved kærken
Lunge de hore til o. s. v. Jeg tænke
te på Gudmand da vi bese alle
de store Skibe - det vilde var
noget for ham, at vare med der.
Så vorede vi os ind i et af
de gamle Høstene i Boston,
Jøteboeriet af det italienske
med eneveste smarte Gader og
sorte, bedste Luger. Vi best der
en af de gamle Høstene i Boston

hvor der er nogle kvinder fra
Frikedskrigen. - Så tog vi med et
andet Tog uden for Boston og
spadsereede rundt der. Det var
væsten på Landet, meget smukt
- der var en ka som lignede
vores hjemme så meget, at jeg
var helt begejstret. - Vi be-
syttede 3 Sporogve for at komme
me hjem, - og befandt os, om
en vi havde været ude at rejse
Castman kommer pludselig
lig og siger at han må af-
sted om 5 min. og han
skal have Brevet med til By
så jeg må staae nu. -
Jeg vet heller ikke mere denn
Sag. - Undskyld Jadske-
skriften, - jeg kan ikke
skrive idag. -
Hilsen til alle fra alle